

ΚΟΡΑΚΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 18 του Ιουλίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός' Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 108

ΚΟΡΑΚΙΑ

Απαισιοδοξεί ή επίσημη και Γραμματισμένη τάξη του Κράτους.

Γιατί; Ένωσαν τάχα ότι ή Σταδιοδρομία του Κράτους δεν εξαρτάται από τή Γραμματική μόρφωση, άλλ' από τήν Ισχυρή θέληση και από τή δύναμη τής ενεργείας, από εκείνα δηλαδή τὰ στοιχεία που καταστρέφει ή Δασκαλική του μόρφωση; Συνήλθον επί τέλους και είδαν ότι ή Ρωμισούνη παραδέρνει άμόρφωτη και τὸ ἔθνος φθίνει ύλοένα διότι ή άρχαιομυμία τους περιφρόνησε τή Γλώσσα που λαλεί τὸ ἔθνος, τὸ μοναδικὸ στοιχείο που καθαρίζει παντού και πάντοτε τήν ἔθνικότητα;

Ούτε τὸ ένα ἔνωσαν, ούτε τ' άλλο ἀληθεύει. Ἡ ἀπαισιοδοξία στην επίσημη και ἑλλαδική τάξη εἶνε ἀνάγκη ὅπως στὸν ἄνθρωπο τὸν ἄρρωστο που δὲ νοιώθει ἀποπεπρωμένη. Για τούτο ὁ ἀνεμολόγος χαλαστὴς τῶν νεκρῶν κεφαλιῶν ὅταν θρηναί τὴ μοῖρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀναθεματίζει τοὺς ὀλίγους που ἀπαρνήθηκαν τήν ἀθάνατη Νεαρή και δὲ θυσιάζουν τὸ «εἶνε τους» και τὸ «εἶνε τοῦ ἔθνους» πρὸς χάριν μιᾶς λατρείας ἀσκουμένης και μωρῆς.

Ἄλλ' οἱ λίγοι αὐτοὶ δὲ θὰ καταδεχτοῦν ποτέ, ἀποδίδοντας τὰ ἴσα, νὰ ὀνομάσουν Σλαβόφιλο τὸ Δάσκαλο, μολονότι στὸν κάθε ἐκβουλαγισμό Μακεδονικοῦ χωριοῦ, ἢ τὸν ἐκρωσισμό τῶν ἑλλήνων τῆς Ὀδησσοῦ διακρίνουν τ' ἀποτελέσματα τῆς στενοκεφαλίας τῶν Δασκάλων. Ούτε θὰ πῶν προδότη τὸ Δάσκαλο διότι συκοφαντῶντας τήν ἔθνικὴ Γλώσσα και ἀποκαλώντας τὴ βάρβαρη, νόθα, ξένη, ὀνεικ, ἔδωσε τὸ δικαίωμα στὸν ἀνεπιστήμονα καθοληγητὴ μας Σιλβιστρελλὴ νὰ μας ἀρνήθῃ τήν ἔθνικότητά μας.

Οἱ λίγοι ὅπως ἐλεύθερα μάχονται τὴ Δασκαλικὴ πλάνη ἔτσι ἐλεύθερα ὁμολογοῦν τὴν ἀγαθὴ θέληση τοῦ Δασκάλου. Καὶ σήμερα που ἀπελπίζονται οἱ ἐπίσημοι και οἱ Γραμματισμένοι, οἱ ταπεινοὶ δὲ συμβουλὲς ἔχουν νὰ τοὺς συστήσουν.

Πρῶτο νὰ μὴν ἐπιμένουν οἱ Νεκρόφιλοι στὴ σφαλερὴ τους γνώμη ἀφοῦ τὰ ὀγδόντα χρόνια που ἡ δασκαλικὴ τάχα ἔδυναστευσε τὴ γῶρα στέκουν ἔτοιμα, μ' ὀρθάνοιχτο τὸ στόμα, νὰ μαρτυρήσουν μὲ τίς προκοπὲς τοῦ Κράτους τὸ τι μᾶς προσμένει ἂν ἐξακολουθήσῃ τὸ Σχολεῖο νὰ τοὺς δουλεύῃ. Καὶ δεύτερο νὰ μὴν ἀπαισιοδοξοῦν οἱ ἐπίσημοι διότι οἱ ἐνενήντα στοὺς ἑκατὸ Ρωμοῦς ἀπομένον γεροὶ και γνήσιοι και ἀνέγγιχτοι ἀπὸ τὸ μικρόβιο που κατατρώει τὴ Γραμματισμένη Ἑλλάδα τους.

Πρὸς αὐτὰ τὰ γερὰ κομμά, τὰ μυκλὰ τ' ἀγαλαστα και τήν ἀπάφθην ψυχὴ τῆς Ρωμισούνης θ' ἀποταθοῦν ἐκεῖνοι που τοῦ κακοῦ ἐμάχθησαν ν' ἀνοιξοῦν

τὰ στραβά μάτια τῆς διαστρεμμένης ψυχῆς τῶν Ἑλλὰδικῶν και νὰ φατίσουν τὰ φανατισμένα μυκλὰ τῶν Δασκαλοκνηθεμένων. Ἄλλ' ἄς μὴν ὑποτεθῇ πῶς θὰ καταδεχτοῦν νὰ δημοκοπήσουν αὐτοὶ που πολλὲς φορὲς ἔσκυψαν στὴν ἑρμὴ τοῦ ἀνίδεου ὄχλου που τοὺς ἀναθεμάτιζε και τοὺς ἔβριζε. Τυραννία μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ὄχλου δὲ θὰ στησῇ ποτὲ ἢ ἐμάχθῃ, τὴ συνδρομὴ του τὴ ζητιανεύει ἢ μισοῦσῃναδά και ἢ ἡμιμάθεια του καταγράφει.

Θάρθη βέβαια μὲ μὲρα που οἱ σωστοὶ αὐτοὶ Ρωμοῦ θὰ νοιώσουν και στὸ φανερὸ μαζί τους τὴ λαϊκὴ δύναμη, τὴ λαϊκὴ θέληση, τὴ λαϊκὴ ἀγάπη, μὲ γιὰ νὰ φθάσῃ ἐκεῖνη ἢ ὅρα θὰ πασχίσουν πρῶτα νὰ φωτίσουν και νὰ μορφώσουν τὴ λαϊκὴ συνείδηση. Θὰ κυριαρχήσουν μὲ μὲρα οἱ ταπεινοὶ Ρωμοῦ ἄλλ' ὅταν μὲ κόπους και μάχους φανερωθῇ ἡ ἀδολὴ λαϊκὴ Φρόνηση, τὸ γέννημα μιᾶς σωστῆς λαϊκῆς παιδείας.

Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ φωτισμένοι, που χαμογελοῦν ὅταν γέρουν στὴν ἀνεμοζάλη τῆς ἀμάθειας που τήν προκαλεῖ ἡ συκοφαντικὴ δύναμη τοῦ Δασκαλισμοῦ, ξεκαρθώθηκαν τώρα και πᾶλληκαρῆσαι δείχνουν τὸν ἴσο δρόμο ἀτενίζοντας αἰσιοδοξοὶ μὲ Ρωμισούνη τοῦ μέλλοντος αὐτοκάμωτη και γερή.

Δέτε ὦ Δασκαλοὶ και καμαρώστε τοὺς και Σεῖς!

Οἱ ἀδιόρθωτοι, πολεμῶντας γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ τόπου τους, σὰς πολεμοῦν γελαστοὶ και χαρούμενοι, διότι ξέρουν ὅτι τίποτα δὲν εἶνε πὸ ψεύτικο ἀπὸ τὴ Γραμματισμένη Ἑλλάδα σας, τὴν ἐπίσημη, τὴν ἀλλοπρόσαλλη που οἱ Δασκαλοκνηθεμένοι μᾶς τὴν καταγγέλου σήμερα Δυναστοκρατούμενη, τώρα κυλισμένη στὴν ἐκλυση και στὴν ἀναρχία και πάντοτε καταπροδομένη.

Και λένε ὅτι αὐτὰ εἶνε τὰ ἐξανθήματα τῆς Δασκαλοκρατίας. Καὶ δὲ συγκινοῦνται οἱ ταπεινοὶ ἀπὸ τὴν ἀπαισιοδοξία τῆς Ἑλλαδικῆς ἐφημεριδογραφίας.

Γελοῦν μάλιστα μὲ τὸ θρηνο τῶν ἑλλαδομανῶν διότι τὸν βρίσκουν ἐπίπλαστο και ψεύτικον ὅπως εἶνε ἡ ἀνατροπὴ που τὴν ἐμάρφωσε και ἡ γλώσσα που τοὺς ἐπαίδευσε.

Και ξεκαρδίζονται οἱ λίγοι Ρωμοῦ μὲ τὴν ἀπαισιοδοξία τῆς Δασκαλικῆς ὀρθῆς, διότι ἡ Ἑλλάδα που κυλιέται στὴ διασφορὰ και στὴν ἀναρχία, που τυραννιέται και τυραννιέ, που προδίδει και προδίδεται δὲν εἶνε ἡ Ρωμισούνη, ἀλλὰ ἓνα Κράτος που διοίκησαν οἱ κοντόφθαλμοὶ ἑλληνομανεῖς.

Κ' ἔτσι μᾶς προουσιάζεται τὸ παραξενότερο θέαμα. Νὰ αἰσιοδοξοῦν οἱ ἀπόκληροι, οἱ ἄμοιροι που δὲ βρίσκουν στὴν πατρίδα τους ξερὸ κλαρὶ γιὰ ν' ἀκουμπήσουν και ν' ἀπαισιοδοξοῦν ἐκεῖνοι που διευθύνουν τὴ γῶρα, τὰ γράμματα, που πλάθουν κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν Ἑλληνικὴ ψυχὴ, που λέγονται ἐπίσημοι κ' ἔχουν τὴ γλώσσα ἐπίσημη, που χαίρονται τιμὲς και δόξες, που χειροκροτοῦνται και θαυμάζονται και αὐτοπροσαγορεύον-

ται σοφοί, πατριῶτες, Ἀριστείδηδες, Δημοσθένηδες, Ἀριστοτέληδες. Γιατί; Τάχα καταλαβαίνουν οἱ ἐπίσημοι νὰ τοὺς ξεφεύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τους ἡ κυβέρνησις; Μπορεῖ!

..

Ἐκεῖνο που ξέρω θετικὰ εἶνε ὅτι δὲν ξέρουν ν' ἀπαισιοδοξοῦν ἀληθινά. Ἡ ἀπαισιοδοξία τους εἶνε κἀπικη, ἐπίσημη και αὐτὴ.

Θέλουν νὰ μάθουν ν' ἀπαισιοδοξοῦν ἀφοῦ γιὰ τὸ σκαρὶ τους και τὴν ἀνκτροπὴ τους ἡ ἀπαισιοδοξία κατάντησε ἀνάγκη;

Ἄς ἀκούσουν πῶς μιλοῦν οἱ αἰσιοδοξοὶ, οἱ ταπεινοὶ Ρωμοῦ, οἱ φωτισμένοι, οἱ Γελαστοὶ. Ἄς ἀκούσουν τί λέει ἡ ἀνεπίσημη ἀπαισιοδοξία.

— Ἀνεμίζουν τὰ Σκιαχτρα στὸ νύσπακρο ἀγρὸ και τὰ κοράκια γύρω τριγύρω κρῶζουν ἀπαισιῶσαι. Ἀπαισιοδοξοῦν τὰ κοράκια.

Πέρσας ὁ καθαρὸς Βορρῆς και ἀπόμειναν ξεσκλειδιὰ τὰ Σκιαχτρα και τὰ κοράκια κρῶζουν ἀπαισιότερα, ἐνῶ ρημάζουν τὸν τόπο.

Ἀπαισιοδοξοῦν τάχα και τώρα τὰ κοράκια; ἢ ἀπὸ κοράκου στόμα μόνο τὸ Κρά ξερφεύγει;

Μᾶρα μαντάτα! Στὴν Ἀθῆνα ξενακούγεται τὸ Πατριωτικὸ Κρά και τὸ ξεφωνητὸ τοῦ Δάσκαλου. Κι ὅμως ξεσκλειδιὰ κρέμονται τὰ Σκιαχτρα, οἱ προδοσίαι και τὰ λαγούμια θεσμῶν, και Γλώσσας και Θρησκείας.

Σὰν τὰ κοράκια και τώρα οἱ Ἑλλαδικοὶ κ' οἱ Πατριῶτες κρῶζουν, ἐνῶ ρημάζουν τὸ σπῆρο κάθε γόνιμης ιδέας και προσπάθειας. Ξανακούγονται τὰ συνειθισμένα ἀνανδρα λόγια, οἱ κοινοτοπίαι, οἱ κτηᾶρες κατὰ ὑπευθύνων, τ' ἀπαισιοδοξὰ κρᾶ γιὰ τὴν ἀκαματοσύνη μας και τὴν κακομοιριά μας. Ἄλλοι! και τρισκαλλοὶ! Οἱ πατριῶτες και δάσκαλοι θρηνοκοποῦν! Κ' ἔχουν δίκιο. Μόνο κοράκια πρέπει νὰ στριφογυρίζουν και νὰ κρῶζουν ὅπου ἀγκομαχᾷ τὸ ἑλλαδοθήριο και τὸ σάπιο ψοφῆμι σκορπᾷ τὴ βρώμα του προτοῦ ξεψυχῆσαι.

Ἔτσι μιλεῖ ἡ ἀπαισιοδοξία τοῦ Ρωμοῦ μὲ γλώσσα προδοτικὴ που προδίδει μιὰν ἀλήθεια ἐλεεινὴ, γυμνή, ἀνάρμωστη.

Θέλουν οἱ ἐπίσημοι ξεσκεπάσματα; Νὰ τα! Ἄλλ' ὅπου προσμένουν προδοσίαι θ' ἀντικρῶσουν τὴν ἑλλαδομυνικὴ ἀκαματοσύνη τοῦ περιοῦσιου δασκαλισμοῦ. Θέλουν πνοὲς ἀλήθειας; Μολυσμένες και αὐτὲς φέρουν τὰ μιάσματα τῆς Κλασικῆς Νεκροθάλασσας. Θέλουν ν' ἀπαισιοδοξοῦν; ἄς μιλήσουν τ' ἀσυνειθιστα, τ' ἀνάποδα, τ' ἀπόκοτα λόγια μιᾶς εἰλικρινείας ἀνίληης, ἀσχημῆς.

Ἄς ὁμολογήσουν ὅτι ἡ Σχολαστικὴ μεγαλομανία, και μωροπερηφάνεια, και τεμπελιά κατασκευάσε ἓνα λαὸ, ἀνεργο, χωρὶς νεῦρα, ἀψυχο που δίχως ἀνάκαρο κοίτεται κ' ἔχει βαρὺ τὸ ἀγκομαχητὸ δίχως νόχη τὴ

θέληση να ξεψυχήση μ' ένα γερό σπασμό, δίχως τή δύναμη να νοιώση πόνο στο χαροχτύπημα.

“Ας όμολογήσουν ότι άνθρωποι δασκαλοαναθρεμμένοι και κακογερασμένοι δεν πρέπει να έλπίζουν και δεν πρέπει να ζούν, διότι δε μπορούν να δουλέψουν. Μπορούν να πούν αυτά τα πατριωτικά Κοράκια;

“Αν δε μπορούν ας λουφάξουν, κι ας πκύσουν να κρώζουν.

Νάνοι τής άπαισιοδοξίας! Νάνοι τής Δουλειάς! Νάνοι τού Πνεύματος! Νάνοι τού πατριωτισμού! παραμερίστε για να διαθούν τα πκληκάρια που δεν άπελπιζονται, τρέφοντας πισποίηση στον έαυτό τους, στα μάλα τους, στην ειλκήρεια τού σκοπού τους και πίστη στη δύναμη μιας γερής Ρωμισόνης άμόλυπτης από τού Δασκαλικό φαρμάκι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΜΑΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

11 τού 'Αλωνάρι
'Απ' τού Παρίσι

'Αγαπητέ Νουμά,

Δεν μπορώ σήμερα να σου πώ τίποτα ά δεν άρχίσω πρώτα πρώτα να σου μιλήσω για τή ζέση. Μας έχει παλαβώσει αυτή ή Παρισιάνικη ζέση; αυτή ή κουφύβραση που μίς πνίγει μέσα σ' αυτά τα θεώρατα σπίατα με τα όχτώ πατώματα, που αποδιζονε τον άγέρα να σαλέψη τού φύλλο-λίγαμ και να μίς δώση άνάσα. “Όσο άψηλά φαίνονται άπ' όξω τα σπίατα στο Παρίσι τόσο μέσα είναι τα ταβάνια τους χαμηλά και τα χωρίσματά τους μικρά, για να χωρούνε πολλή κόσμο και νάναι και κόμμοδα. Είναι άλήθεια πως τα σπίατα έδω είναι πολύ καλοβόλετα κι όμορφα κ' εύκολα συγκρίζονται σάν τα κουκλιστικά σπίατα, με τή σφωγία να μην κινή τόση πολλή ζέση, γιατί τότες όλα τους τα καλά προτεγήματα γίνονται μεγάλα έλαττώματα. Προότο άπ' όλα σās έπα πως είναι τα χωρίσματά τους μικρούτσικα, με κι αυτά τα μικρά τους χωρίσματα, τού ντόπιο γούστο βρίσκει τον τρόπο να ταπομοικράνη με τού μομιπλάρισμα και τού συγκύρισμα. Σνηθίζονε να βάζονε πολλά έπιπλα, πολλές κουρτίνες, διπλές πορτιέρες, καναπεδάμα, τραπεζάκια, καρεγιλίτσες, σκαμνίκια, παραβανάκια και τόσα άλλα μικροπραματάκια, σ' ένα μικρό σαλονάκι, που κατανάει πιά να είναι άληθινά για κουκλιτσες που να μπορούνε να τριγυρνάνε σόν τόσο λίγον τόπο που μένει άδειος. Και σάν κάνει δροσιά, όπως τού σνηθιάει έδω, πάει καλά, αν όμως τύχη και μίς κάνει κανένα καλοκαίρι σάν τού φρεϊνέ και μίς δείχνει τού θερμομέτρο έίκοσι πέντε και τριάντα βαθμούς σόν ίσκιό, άλλοίμονο! Πνιγίγαμε και πάμε!

Μ' αυτή τή ζέση λοιπόν, είναι φυσικό να ντύνονται και άλαφρά, κ' έτσι βλέπει κανείς όλες τις γυναίκες ντυμένες σάσπρα σάν τις νεράιδες: άσπρα μπαισιένια, άσπρα λινά, άσπρα πιμιεδένια φορέματα. “Άσπρα καπέλλα, άσπρα γοβάκια κι άσπρα γάντια. Τα φορέματα είναι κοντά, που δεν άγγίζονε στη γή, και γαργαρισμένα με πλισέδες ή φαρμαπαλάδες. Και οι μπούστοι είναι μπλουζες φαρδιές ζωσμένες με μιιά ζώνη καμωμένη από άσπρο γάντι φινό φαρδιά και μυτερή μπρός και πίσω, σουφρωμένη όμως στα δυό πλάγια και με τρία μεγάλα κουμπιά χρυσά στις δυό μύτες. Τους λαιμούς άφίνουνε λίγο άνοιχτούς και φορούνε πολλά κομπολόγια, καδένες

και γιορνάνια λογής λογής. Μα και στα μπράτσα φορούνε πάλε τα βραχιόλια που τά είχανε παραγωνισμένα τόσα χρόνια εξαπίας από τα μακριά και στενά μανίκια που σνηθίζόντανε.

Τα καπέλλα φοροούνται από ταπέλλα άσπρο με μεγάλους γύρους σιαδία, και μισοσκαπασμένα με τού μεγάλο βέλο, που σηκώνεται μπροστά και ξαναπέφτει στα δυό πλάγια, και πίσω καρφωμένο με μιιά χρυσή καρφίτσα. Τού βέλο μπορεί να είναι κι αυτό άσπρο, μαύρο ή και χρωματιστό γαλάζιο, καφέ ή πράσινο.

Οι όμπρέλλες μικρές και καταπράσινες είναι πολύ τής μόδας.

Αυτά είναι, φίλε μου Νουμά, τα κατακαλοκαιρινά νέα μας: και σεις πως τα περνάτε με τού μαγικό σας Φάληρο, με τή δροσερή σας Κηφισιά και με τού ούρανοσκέπαστα θέατρά σας;

Πάντα πρόθυμη

ANNA K. ΞΕΝΟΥ

ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Λίθερπουλ 3/7, 1904

Φίλε κ. Στασινόπουλε,

“Έπρεπε καιρό τώρα να σου γράψω και να σ' έρχαριστώ με τήν καρδιά μου για τή μεγάλη χαρά που μου προζένησες στέλνοντάς μου και γράφοντας τού «Κρασί» σου. “Ένα τέτιο βιβλίο είναι δρασκελιά. Πάει τού ζήτημα πολύ μπροστά, καταρθώνει πολύ περισσότερα παρ' ό,τι έμεις, οι άλλοι με χρονών φωνές, κωβγάδες, δυσαρέσιες.

Σάν άκουγα πως έιτανε να βγή τού βιβλίο σου, σου λέω τήν άλήθεια, είχα πολλά καρδιοχτύπια. Γιατί τών δημοτικών βιβλίων τα έλαττώματα ό κόσμος δεν τα φορτώνει τού γραφιά παρ' τής γλώσσας. Με τόν καιρό θ' άλλάξει τούτο, με τώρα στήν άρχή έτσι είναι. Μα άνάσανα άμα τού διάβασα. Γιατί είναι λαμπρά γραμμένο, καθαρά, σωστό, κι έχει και κέτι σάν καλόκαρδο και γελαστό άπάνου του, που ίσως μέρος είναι δικό σου μέρος τής γλώσσας.

“Υπάρχει μιιά ιδέα πως τάχα ή γλώσσα μας ίσως κάνει για τραγούδια, όχι όμως για έπιστημονικούς σκοπούς. “Έγώ πάντα είχα αντίθετη γνώμη πως κάνει ίσως ίσως, περισσότερο για πραχτικούς έπιστημονικούς σκοπούς άπ' ό,τι για τραγούδια. “Όλοι δεν τραγουδούμε, με ή ζωή όλωνών είναι πραχτική τεχνη κι έπιστήμη, κι άς μην είναι πάντα περιγραμμένη μεθοδικά σε βιβλία. “Ο βοσκός, ό κρσάς, ό τσαγκάρης, ό ράφτης, ό νάφτης κτλ. όταν δουλεύουν, τίποτε άλλο δεν κάνουν παρ' έπιστήμη τού ίδιου κι ή νοικοκυρά στο μαγειριό της κι ή πλύστρα στο πλυσταριό. Κι όλοι άφτοι κι άφτες σά μιλούν ή ζηγούν τήν έπιστήμη τους άφτη τή γλώσσα, τή γονικιά τους, μεταχειρίζονται. Νά, λοιπόν που ήρθε τού βιβλίο σου και μίς άπόδειξε άφτη τή θεωρία. Τή σκουριασμένη εκείνη ιδέα, τού σάπιο εκείνο δασκαλικό ταμπούρι, με τήν κλωτσά σου τού τίναξες μόνος κάτου.

“Σ' ένα πράμα δε συμφωνώ με τόν τρόπο σου. “Αν

*) “Ο κ. Στασινόπουλος είχε τήν καλωσύνη να μίς δώση ένα γράμμα τού κ. Πάλλη να τού τυπώσουμε στή “ΑΝΟΥΜΑ”. Τού τυπώνουμε με μεγάλη εύχαρίστηση όχι μονάχα γιατί μίς δείχνει ποιά αξία έπιστημονική και φιλογική έχει τού έθνικό αυτό βιβλίο, με και γιατί άκόμα ό κ. Πάλλη μιλάει στή γράμμα του για ζήτηματα σπουδαία που πρέπει πολύ να τα προσέξουν οι έργάτες τής Δημοτικής.

είμουνε έλόγου σου, θά είχε ξανακάνει πολλούς από τούς όρους, Οι έπιστήμονες μίς ως τώρα είναι αντιγραφιάδες και σχολαστικοί, κι έτσι έκαναν σάν τα μούτρα τους—άκριτα, μηχανικά και κακόζηλα— τούς όρους τους. “Όταν καταπιάστηκα εκείνη τή μικρή μου “Αστρονομία τού είδα καθαρά. Ήθερε τού χωρο. Ήθερε πως μίς τότε βάφτισαν οι άστρονόμοι μας— δεν ξέρω αν έλοι, με έτσι τούλάχιστο τόν έχει ό Αιγινήτης στήν “Ούρανό” του (εκείνον τόν κατακότεινο). Μίς τότε βάφτισαν διαστήμα! δηλαδή τού έδωκαν ίσα ίσα τού χαρχτηρισμό που έπρεπε να προσέχουν να μίγν τού δώσουν, τόν έκαναν περιορισμένο ενφ είναι άπεριόριστος.

Πιό μεγάλη τεκειδούση γίνεται; Κι ό λόγος είναι έπειδής είναι αντιγραφιάδες μηχανικοί. Βρήκαν τού Γαλλικό όρο Espace, που γαλλικά σημαίνει και τού διά, και τού διάστημα και τού χώρο, και τόν αντίγραψαν στραβά στή μιιά τή σημασία, ίσα ίσα τήν άκατάλληλη. “Έτσι μου φαίνεται είναι κι ό όρος κ ι τ ρ ι κ ό ν ό ξ ύ τού βιβλίου σου. “Αντιγράφη τού ήχου τού γαλλικού citrique, αν και τού γαλλικό citrique σημαίνει τού ζυνό τού λεμονιού, ενφ κιτρικό σ' έμεις σημαίνει τού ζυνό τού κίτρου.

“Έτσι λοιπόν έγώ δε θέμωινε στους έπιστημονικούς όρους που βρήκα από τούς δασκάλους γιατί άληθινά πολλοί τους δεν είναι έπιστημονικοί, παρ' όπου δε συμφωνούσα θάκανα άδίσταχτα και παλικαρήσα δικούς μου. Και θά τούς έκανα πιό άπλούς, βάζοντας τή δημοτική λέξη εκεί που ό λαός έχει στήν καθημερινή του ζωή τόν όρο άφίνοντας τούς άκριτους σχολαστικούς να φωνάζουν. “Άξαφνα ό κρσάς ξέρε τού ζυνά του, που είναι άπλά, καθημερινά: σάν τού λές ξ υ ν ό σέ νιώθει άμέσως. “Αμα όμως τού πεις ό ξ ύ, άμέσως, είμαι βέβαιος, νομίζει πως τού λές κάτι σά βουνο, δύσκολο, που δεν είναι για τού δόντια του, τόν άπελπιζεις.

Δε μπορείς παρ' να μου παρδεχτής πως με λ ε μ ο ν ι κ ό ν ξ υ ν ό άμέσως σέ νιώθει, με πως τού κ ι τ ρ ι κ ό ξ ύ πρέπει να τού τού ζηγήσεις. Μάλιστα έγώ θά πήγαίνα άδίσταχτα άκόμη παρέκει, θάν τούς έλεγα τούς έπιστημονικούς όρους και με τή λαϊκή γραμματική, δηλαδή δε θάλεγα μήτε και λ ε μ ο ν ι κ ό ξ υ ν ό, παρ' ξ υ ν ό λ ε μ ό ν ι όπως λέμε πα γ ω τ ό λ ε μ ό ν ι και γ λ υ κ ό τ ρ ι α ν τ ά φ υ λ λ ο.

“Ένα άλλο πράμα που δε μ' άρέσει είναι ό κομματισμός τού βιβλίου σου. Δεν ξέρω γιατί ό κόσμος γράφοντας “Έλληνικά παραδέχεται τού γαλλικό κομματισμό. “Ο γαλλικός κομματισμός μπορεί να κάνει για τή γαλλική γλώσσα, με για τή δική μας είναι όλότελα άκατάλληλος. Τή σκοτίζει, κι όχι τή φωτίζει, κι ό σκοπός τού κομματισμού είναι να φωτίζει, να ζαστερώνει.

“Τώρα καιρός είναι να τελειώσω. Τελιώνω λοιπόν δίνοντάς σου άπειρα και γκαρδικά μου συχαρίκια, και μένω

Πρόθυμος

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

Στή Γαπωνία τού μόνο σημαντικό μέρος τού προσώπου είναι ή μύτη. “Ίσως γιατί, κατά τ' άλλα, όλα τα πρόσωπα μοιάζουνε έχοντας όλα μάτια μάθρα, όρθια μάγουλα και μασσμένα πιγούνια. Και τού μέγεθος τής μύτης κάνει τήν όμορφιά. “Έχεις μικρή; Είσαι τού σωρού. “Έχεις μεγάλη μύτη; Σε ζουλέβουν όλες οι γειτόνισσες, μάλιστα αν είναι προσοκίδικη. Οι ζουγράφοι, σά ζουγραφίζουνε “Αφροδίτες ή “Ελένες, καλύτερέβουν τού φυσικό βάζοντας μερικές γραμμές παραπάνω στή μύτη.

Πρώτος Γιατρός. Περιεργή άρρώστια! “Έγώ δε βγάζω τίποτα.

Δεύτερος. “Έγώ λογαριάζω πως θά βγάλω ως χίλιες δραχμές.

Ο „ΝΟΥΜΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Για την Ελλάδα Δρ. 10.—Για το Έξωτερικό Δρ. 40

10 λεπτά το κάθε φύλλο λεπτά 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στα κτίρια της Πλατείας Συντάγματος, Ομονοίας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου (Οφθαλμιατρεί) Σταθμού Έποχίου Σιδηροδρόμου (Ομόνοια) στο Καπνοπωλείο Σαρρή (Πλατεία Στουρνάρα, Έξαρχεια) και στο βιβλιοπωλείο «Έστιας» Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά κ' είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΣΤΗ ΦΟΒΕΡΗ

μά και ξεκαρδιστική καπελλομαχία που γίνεται κάμποσες μέρες τώρα με τα καινούρια καπέλλα των αξιωματικών, πάλι ο κρονόληρος των «Καιρών» παίζει τον πρώτο ρόλο. «Ό,τι με το Ευαγγέλιο, δ,τι με την «Ορέσθεια», το ίδιο και με το καπέλλο των αξιωματικών. Κ' έδω ο επάρατος Ρωσσι κ ο δ ς δ ά χ τ υ λ ο ς. Οι προρροδοτές! Αφού ζήτησαν να μας εκρωσίσουν με την γλώσσα—βλέπε μεταφραση Ευαγγελίου και «Ορέσθεια»—και δέν το κάτρωσαν, ζητούνε τώρα να το πιτύχουν με το ρούσσυ καπέλα που καθίζουν στο κεφάλι των αξιωματικών μας. Εύτυχως όπως και τότε έτσι και τώρα, η πατριωτική συμμορία Μιστριώτη—Σαμψίκου—Κανελλίδη άγρυπνεί και τα καταχθόνια σχέδια των Σλάβων και των μισθάρων οργάνων της Παλαιστινείου Έταιρίας θά ναυαγήσουν. Που είσαι, ω φοιτητική νεολαία, να ξαναπολιορκηθής πάλι στο Πανεπιστήμιο για να σώσης την κινδυνεύουσαν πατρίδα και πού είσαι, ω Άνοντόπουλε Άθηναίε, να ξαναρχίσης το παραλήρημά σου το Παλαιστινείου!

Νά χαθούμε, όπως καταντήσαμε! Κατά ντιπ γελοίοι πιά σε όλα μας. Το στόμα μας νάνοιζουμε μονάχα, κι άμέσως άνοπσία θά πούμε. Νά κοιτάζουμε κάτι, κι όσο σοβαρό κι αν είναι θά το μασκαρέψουμε. Τα καλλίκα ή τα καθήκια—συγγνώμη για το δεύτερο, νό πρωτομεταχειρίστηκε ο σοβαρότατος Κανελλίδης σε κύριο άρθρο του—που ούτε καλλήκα είναι ούτε με τη λέξη του Κανελλίδη έχουν καμιά ομοιότητα, τα φορούνε τώρα χρόνια και χρόνια οι αξιωματικοί του ναυτικού κι όμως κανένας δέν σκέφτηκε πώς πουλήσαμε το ναυτικό μας στη Ρουσία. Για το στρατό μας είπώθηκε αυτό κι είπώθηκε δυστυχώς από αξιωματικούς μας πρώτα πρώτα. Κι ο λόγιος έθ ν ι κ ώ τ α τ ο ς : Τα καινούρια καπέλλα δέν σηκώνουν απλά τα γαλόνια. Ένα σειρητάκι για τους κατώτερους αξιωματικούς, δυο σειρητάκια για τους άνωτερους κ' ένα πιο πλατύ σειρητί για τους στρατηγούς. Νά, ο λόγος. Ακομψά λοιπόν τα

καπέλλα, γελοία, ρούσσυκα, αφού ένα γαλονάκι κι' ο άνθυπολοχαγός, ένα κι' ο λοχαγός, δυο ο ταγματάρχης, δυο κι' ο συνταγματάρχης.

Οι έφημερίδες, κυκλοφορίας ένεκεν—που τόπος να τάποδείξουμε κι αυτό τετραγωνικάτα;—κάτω τα καλλήκα! φώναξαν. Κάτω τα καλλήκα! φώναξε κι' ο λαός που χάρφτει άνεξέταστα δ,τι σάπιο και βρώμικο του προσφέρουν οι έθνικές πατσαβούρες.

Κάτω τα καλλήκα! φωνάζουμε και μεις. Μά όχι κείνα που πρόκειται να φορέσουν οι αξιωματικοί μας και που δέ μοιάζουν καθόλου με καλλήκα. Κάτω τα καλλήκα τάληθινά και τ' ά ό ρ α τ α, που τα φοράνε στο μυαλό τους και στη ψυχή τους δημοσιογράφοι και δασκάλοι και βουλευτές και τόσο άλλοι παλιότενεκέδες και που για ένα πρᾶμα πασκίζουν πώς να ρεζιλέψουν και πώς να ξετιλίσουν και πώς νάποχαντακώσουν αυτό το έθνος. Αυτά τα καλλήκα πρέπει να πέσουν πρώτα. Κι όσο δέν πέφτουν, να το ξέρετε, και την περικεφαλαία του Άχιλλέα να φορέσουν οι αξιωματικοί μας, θά ναι περικεφαλαία από χιρτόνι και θά την παίρνει ο άνερας μ' ένα έλαφρό του φύσημα από το κεφάλι τους.

ΑΜ' ΑΥΤΟ

πάλι το σκάνδαλο της Πανδώρας τί σας λείει. Δεκαπέντε τώρα μέρες άλωνίζει στις στήλες των έφημερίδων κι όμως δέ θελήσαμε να γράψουμε λέξη γι αυτό από φόβο μήπως άδικήσουμε την Άστυνομία που μπορούσε να μ'ν είναι και ένοχος.

Δυστυχώς έσα με σήμερα τα πράματα εναντίον της είναι και την καταδικάζουν. Γιατί και παρθένος να μ'ν ήτανε ή Πανδώρα και άσθένεια ακατανόμαστη να είχε—ή φράξη από τις έφημερίδες παρμένη—δέν ήταν συχωρεμένο στην Άστυνομία αυτό που έκανε, αφού ή ίδια αφήνει τόσες μιξοπάρθενες και τόσες παθιασμένες να γυρίζουν άνερόχλητα στην πόλη και ναύξάνουν την πελατεία των ε ι δ ι κ ω ν γιατρών, μόνο και μόνο γιατί οι κυρίες αυτές έχουν άστυνόμους και άστυφύλακες προστάτες και δίνουν—λέν οι κακές γλώσσες—κάποτε και γερό κολόκουρο.

Μια Πανδώρα δέν άξίζει να πληρώση τις άμαρτίες όλωνών και να ρεζιλέψη την άμωμη και άσπιλη άστυνομία μας.

ΟΠΟΥ

γίνεται λόγος για το θεό της Ελλάδος στην «Έσπερινή». Λοιπόν που λέτε, οι Ρούσσοι την παθαίνουν δλοένα. Και για να την παθαίνουν θά πη—ή «Έσπερινή» το λέει αυτό—πώς ο Θεός της Ελλάδος τους τιμωρεί για όσα μας έκαναν. Νά μας ζήσει τέτοιος Θεός! Από την μια μεριά καταστρέφει τους Ρούσσους κι από την άλλη άποδίδει στους κόλπους της κοινωνίας μας τον έθνομάρτυρα Γιάνναρον που έληξε ή ποινή του κι άρχίζει πάλι ή πατριωτική δράση του.

Για νά ναι τέλειος τώρα ο καλός αυτός Θεός πρέπει να προστατέψη τα κάμπελα μας για νάχουμε καλά σταφύλια και φτηνό κρασί. Κ' έτσι που λέτε, με τα πειθήνια των Ρώσων, με την άποφυλάκιση του Γιάνναρου και με μπόλιχο ρετσινάτο, το Ρωμέικο θά τραβήξει όλοταχώς στη δόξα.

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

του στρατιώτη Ραγκούση άποδείχνει όλοφάνερα πώς άρχισε του στρατού μας ή άναδιοργάνωση. Τι τά θέλετε τα επανκλήπτικα όπλα και τα μπιχλιμπίδια που χρειάζονται παράδες και παράδες για τά τάποχτήσουμε. Έναν βούρδουλα στα χέρια του καθενός αξιωματικού κι άμέσως ο στρατός μας στην πρώτη γραμμή, γίνε-

ται καλύτερος κι από το Ρωσικό στρατό άκόμα.

Η ιστορία έχει δλη την άπλότητα και την μεγαλοπρέπεια των κλασικών δραμάτων. Ο λοχαγός Λούρος χάνει τα δαχτυλίδια του, την ώρα που πλένεται μέσα στην σκηνή του. Υποπτεύεται τον στρατιώτη Ραγκούση. Βάζει έναν άλλο στρατιώτη και τον πεθαίνει στο ξύλο. Κατόπιν τον φυλακίζει. Κατόπιν ο στρατιώτης παίρνει το γαρά του κι αυτοκτονεί.

Δράμα τέλειο, κατά τους Άριστοτελικούς κανόνες, με ένότητα τόπου και χρόνου. Μόνον ο άπό μηχανής θεός λείπει για να φέρη την κάθαρση ή την καθαίρεση του λοχαγού, γιατί ο λοχαγός έχει μέσα, έχει άδερφό γιατρό του πλκατιού, θάχη τους στρατοδίκες άδριο με το μέρος του, άφού οι καπετανέοι που θά δικάσουν θά σκεφτούν και πολύ σωστά πώς δέν άξίζει τον κόπο να χάρη ένας λοχαγός τα γαλόνια του μόνο και μόνο γιατί έγινε άφορμή να σκοτωθῆ ένας πκλιοστρατιώτης.

Στρατιώτες βρίσκουμε όσους θέλετε. Ένῶ λοχαγούς με δαχτυλίδια και με βούρδουλα, είναι κάπως δύσκολο να φτειάνουμε κάθε ώρα και στιγμή.

ΝΑΝΟΙΣΙΣΜΑΤΑ

12

Στου ύπνου εκεί την άγκαλιά
που γέρνει βυθισμένη
ή άγάπη, πές μου, μένει
κ ή ένθύμησι της γής :

Και 'ς την οδούνη άμορογαλιά,
κ' εκεί 'ς τον γαλαξία
που σε πλανῆ ή μαγεία
του όνειρου, είμαι μαζί;

Ω πώς φοβούμαι μην έλθοῦν
άγγελοι και γυρέσουν
'ς τον ύπνο να σε κλέψουν
κρυόλευκη ψυχή!

Έύπησε! τ' άστρα να κρυφτούν,
να σβήση το φεγγάρι
μπρός 'ς τη χλωμή σου χάρη,
παιδοῦλα μου γλυκειά.

Και δες την άμειρη χαρά
που απ' άγάπη λάμπει,
και τα θλιμμένα θάμπη
του χωρισμού σκορπῆ.

Έγώ και σὺ! ὦ ποιά ζωή,
ποιά φαντασία θά φθάση,
την άνθισμένη πλάσι
που σήσαμε μαζί;

Σ' τη τόση μέθη της ψυχῆς
τά ερωτικά μας μάτια
θά χύνουνε 'ς τα πλάτια,
ὦ, τέτα μουσική!...

Και σὺν έντησης θά κρυφτῆ
τ' άστρα και το φεγγάρι
μπρός 'ς τη χλωμή σου χάρη,
παιδοῦλα μου γλυκειά.

ΚΩΣΤΑΣ Σ. Γ.

Άντρας. Δέ βλέπεις που βρέχει; Θά χαλάσεις το καπέλλο σου.

Γυναίκα. Δέν πολυπειράζει, είναι παλιό. Και δέ θέλω να χαλάσω την καινούρια μου την όμπρέλλα.

Σ' εκείνον που θα ιστορήσει μια μέρα το πολύμοσο...

Είχαμ' έναν συντρομητή στο Κάιρο, τον κ. Ν. Ησίτη...

Ο γιατρός όμως, φαίνεται, πάνω στις πολλές δουλιές...

Του γράψαμ' ένα γραμματάκι, φιλικό, κ' επέψαμε να...

Επιστρέφεται ως απελπιστικό κάτοπτρον διανοητικής...

Επιστρέφεται διότι οι επιστήμονες τουλάχιστον έπρε...

Επιστρέφεται, διότι δεν έννοω τα γραφόμενα και ως...

Ντρέπεται ο γιατρός! Μά και μεις δεν έχουμε το δι...

Ας είναι! Φτάνουμε και στην τελευταία κανονιά που...

Επιστρέφεται κ' εξακολουθούν να επιστρέφονται τα...

Μπρέ, το χρυσό μας το γιατρό! Είδατ' εκεί; Μοναχά...

Καμαρώστε τον Ρωμίο! Τέτοιος είναι. Ο Έγγλέζος...

Ο Ρωμίος, και το βρισίδι το θέλει χάρισμα. Με τις...

Πάρτε πορτραίτα. Τιποτ' άλλο.

Αλήθεια, κάτ' ξεχάσαμε, ίσως το σπουδαιότερο: Ο...

Φυλάει την κόκα του πάντα ο Ρωμίος. Κι αυτό, μάτια...

Υ. Γ. Χτές λάβαμε τη συντρομή του γιατρού μ' ένα...

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΕΛΑΣΤΕ!

Αγαπητέ μου Νουμά,

Έχω να σου δηγηθώ ένα χαριτωμένο επεισόδιο που γί...

Επρόχθεσ λοιπόν ύστερ' από το μάθημα έβγαλα τα...

φορες ερωτήσεις και έτσι διασκεδάζω με τις άμορφες...

Πώς τή λένε τούτη Γεώργη;
-Μύτη
-Και τούτο;
-Στόμα
-Και τούτα;
-Άφθιά.

-Και πώς τὰ λέει, Γεώργη, τὸ βιβλίο σου τ' ἀφθιά;
-Ότα
-Και δὲ μοῦ λὲς δᾶ, Γεώργη, ποιά εἶναι καλλίτερα...

Υστερ' από το δράμα ή Κωμωδία. Το ευστόχημα...

Αριθ. πρ. 222
Δι. 152
Δήμαρχος
Πρὸς ἅπαντας τοὺς κρεσπώλους τοῦ Δήμου.

Table with 2 columns: Item number and Price. Items include 'Αρνίον παχὺ, δεύτερον, Μοσχάριον θηλάζον παχὺ, Κοιρίδιον θηλάζον, Κριὸς παχὺς, ΑΙΣ ΣΤΕΙΡΑ ΠΑΧΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΧΗ ΤΕΣΣΙ ΠΟΤΕ (IIIIII), ΑΙΣ στεῖρα παχεῖα, Τράγος παχὺς, Τράγος μέτριος.

Αφτά αγαπητέ μου τοιχοκολλοῦνε στὰ καφνεῖα τοῦ...

Χανιὰ Σὲ φιλῶ
ΕΝΑΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Ο,ΤΙ ΞΕΛΕΤΕ

Όπως τὸ γράψαμε κι ἄλλοτες, εἶν' ἔτοιμη κα...

Ένα μέρος, γιά δείγμα τῆς δουλειᾶς τοῦ μεταφρα...

Στὸ ἴδιο φύλλο δημοσιεύουμε τὴν «Ταφή τοῦ...

Καινούρια πάλι ἐθνική συμφορά. Μᾶς φεύγει ὁ Ἀρ...

Μοναχά ὁ Κουρούπης με τίς τριχωδιές του και με...

Τὸ ἴδιο κι ὁ τύφος. Κατάντησαν βλέπετε κ' οἱ δυο...

Βγήκε σὲ φυλλάδιο ἡ πολυθρήλητη κρίση τοῦ...

Τὰ ξεόδα τὰβαλλε τὸ Πανεπιστήμιο. Σ' αὐτὸ λοι...

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Κα Λεβαντόγλου. Αφτὸ τὸ φόρεμα δίχως ἄλλο δὲ...

Κ. Λεβ. Πὼς τὸ ξέρεις;
Κυρία. Μὰ νά, δὲ βλέπεις;...εἶναι τόσο βολικό.

Καλημέρα, τί ἀγαπᾶς τί ἔχεις;
-Ἡρθα, ἤρθα,γιατρέ, νά σοῦ ζητήσω τὴν κόρη σου.
-Χόμ... ἡ ὄρεξή σου καλὴ;
-Όχι τόσο.
-Ό σφυγμὸς σου;
-Δυνατὸς ἔταν εἶμαι κοντὰ τῆς' ὅταν φέβγω πολὺ...

Σὰ θυμώσεις με κανέναν ἄντρα ἢ γυναῖκα, ξέρεις τί...

Αφτὸς εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος νὰ πολεμήσεις τίς...

Δασκάλα. Ἐλένη, πὲς μου ξέρεις κανένα πουλί ποῦ...

Αν ἄντις νὰ κοιτάζουμε τί ἔχουν οἱ πλουσιώτεροι...

Τὶ περίεργες ποῦ εἶναι οἱ γυναῖκες! Βλέπουν ἕνα...

Δὲν εἶναι ἴσως γνωστὸ πὼς οἱ σφῆκες μεθοῦν. Ἀγα...

Τὶ θέλεις παλικάρι μου, τί ἔχεις;
- Γιατρέ, ἔχω τρομερὰ ἀγρυπνιά τώρα μιὰ βδομάδα.
-Δὲν εἶναι τίποτα θὰ περάσει. Μὴ χάνεις τὸν ὕπνο...

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Νίκανδρ Τὸ λάβαμε. Το ἔποτέλεσμα τοῦ δια...